

TÖRVÉNYKEZÉSI LAPOK.

Megjelennek e lapok hetenkint kétszer, szerdán és szombaton.

Szerkesztési és kiadói iroda:
Belváros, Kalap-utca, 10-ik szám.

Előfizetési díj — helyben és vidéken —
a január-juliusi félévre: 5 fp.

Jelentjük,

hogy lapjainkra folyvást elfogadjuk az előfizetést

egész évre: **10** pft; — félévre: **5** pft. — negyedévre: **3** pftjával,

mire különösen a II. évnegyed közeledtével bátorkodunk figyelmeztetni a t. közönséget.

Szolgálhatunk még teljes példányokkal is, a m. 1857. évi folyam 1—26 számaival 2 ft. 30 pkrért; az 1858-ikai folyaméival pedig a fennkitett előfizetési áron.

TARTALOM: Néhány szó a szegényjog és a szegények képviseléről hazánkban. I — Vitás kérdés. Fölvehető-e büntetőtörvényeink szerint büntettségben való részesülés az emberölésnél? — Jogelvek; a cs. kir. legfőbb és semmitő-törvényszék által határozatilag kimondva. — Császári rendelet. Folytatás. — Törvénykezési csarnok. Végtárgyalás a pesti cs. kir. orsz. törvényszéknél. Vége. — Vegyesek. — Kinevezések. — Csődnyitások. — Fölhívások. — Gondnokság alá helyezés. — Szerkesztői üzenet.

Néhány szó

a szegényjog és a szegények képviseléről hazánkban.

I.

Minden helyes és célszerű igazságügyi politikának alapelve, hogy minden állampolgárnak egyenlő alkalma legyen jogát bárki ellen is, akár szegény vagy dús, akár úr vagy koldús legyen, alkalmas eszközök által érvényesíteni. Ezen érvényesítés azonban a szegényre nézve annál nagyobb nehézséggel jár: mennél fejlődtebb valamely államnak jogrendszere, s mennél inkább jogértelmé válik a nemzetek őskorában általánosan uralkodott — bár

homályos és gyakran ingatag — jogérzelem.

A jogrendszer fejlődött voltával elválatlan kapcsolatban áll a perbeli alakszerűségek és a jogtudó ügyvédök intézete; mindkettő kisebb-nagyobb költséggel jár, mi a szegény részére jogának érvényesítését gyakran nehezíti. Innen van, hogy már a jogtudomány mesterei, hogy ne mondjam teremtoi, a viláгурalkodó rómaiak, azon időben, mikor a patronatusi és clientelaris rendszer bomlásnak indult, a szegényjogról és a szegények képviseléről gondoskodtak: a szegényeket a perbeli költségek viselése alól fölmentvén s részökre ingyen képviselőket rendelvén.

A társadalmi viszonyoknak, különösen a jobbágyiaknak átalakulása után, a szegények perbeli állása és képvisellete iránt új intézkedések léptek életbe, melyek nemcsak humanitási, de jogi szempontból is érdekesek, s melyek különféle rendeletekben szétszórva foglaltatván: egy kis összeállítást nem tesznek fölöslegessé.

A szegényjog alatt jogtani műnyelven azon jogkedvezményt értjük, mely szerint valamely fél sze-

génysége miatt a perbeli költségek viselése alól fölmentetik; részére szegény-képviselő rendeltetik⁽¹⁾.

Mi a költségek viselése alóli fölmentést illeti, melyet a szegényeknek Europa minden törvény hozása enged, az különféle tekintet alá esik. Ezen költségek ugyanis részint az állam részére fizetendő díjakból, részint ügyviteli díjakból, végre egyéb perbeli költségekből p. o. becslók- és szakértőknek járó tiszteletdíjakból állhatnak, s e szerint más és más szempont alá veendő.

Mi az állam-kincstár részére járó díjakat illeti, e részben különféle országokban különféle eljárás divatozik, a mennyiben néhol a díjmentesség nemcsak a szegény félnek engedtetik, hanem e jogkedvezmény ellenfelére is kiterjesztetik; másutt nem, a mennyiben t. i. a költségek nem véglegesen engedtetnek el, hanem csak föltételesen, s előjegyzetvén: jövendőben leendő behajtásuk fentartatik.

Nem akarván „de lege ferenda“, hanem „de lege lata“ szólani: lássuk, miben áll nálunk a szegényjog?

Az állam részére fizetendő perdíjak bélyeg-adó alakjában szedtetvén be: a szegényeket a bélyeg-adótól való mentesség az 1850. aug. 2-án kelt es. nyiltparancs díjgyezékének 75. o. tétele értelmében illeti; de előjegyzés föltétele mellett, mely szerint, ha valamely szegényjog címén perlekedő fél perét megnyeri: azokat utólagosan megfizetni tartozik. Az ellenfél azonban, ha maga nem szegény, a saját beadványaitól járó bélyegdíjakat viselni tartozik; sőt, ha ő marasztaltatott volna el a költségekben: köteles a jövedéki pénztárba azon illetékösszeget is befizetni, melyet a mentes fél tartozott volna viselni azon esetben, ha őt a mentesség nem illette volna; elvül levén az idézett legfelsőbb nyiltpa-

⁽¹⁾ L. Weiske, Rechtslexicon, I. kötet: „Armenrecht“.

rancs 13. §-ában kimondva, hogy oly személy, mely az illeték-kötelezettség alól fölmentett féllel perben áll, maga részére hasonló mentességet nem igényelhet.

Hogy valaki, mint szegény, bélyegdíjtól mentességet igényelhessen, arra nézve szükséges, hogy szegénységét, szabályszerű bizonyítvány által tanúsítsa.

A pénzügyi miniszteriumnak 1850. szeptember 5-én, 12,561. sz. alatt kelt kibocsátványa (Országos korm.lap 307. sz.) 1. §-a értelmében, szegénynek tekintendő az, „ki fekvő birtokától, tőkepénzétől, járadékából (rente) vagy munka vagy szolgálat által nagyobb jövedelmet nem húz, mint a mennyit a szegény lakhelyén szokásban levő közönséges napibér (gemeiner Taglohn) tesz. Az összeg tehát, melytől a szegényjog igényelhetése föltételeztetik, nincsen határozottan kimondva, s helyenként különböző. Mit kelljen a közönséges napibér alatt érteni? azt a törvény szintén nem határozta meg, hanem a contrario okoskodván, ilyennek tekintethetik minden oly napibér, melynek megszerzése különös szakképességet, p. o. mesterséget, tudományos ismeretet, stb. nem igényel, akárminemű legyen is. Így, például, Pesten a napibér körülbelül egy pengő forint, a ki tehát kimutatja, hogy évi jövedelme 365 pftot meg nem halad, vagy azon alól marad: a szegényjogot méltán igényelheti. Az ezen alapon kiállítandó szegénységi bizonyítványt, az 1850. évi szeptemb. 30-án 13,049. sz. alatt kelt pénzügy-miniszteri rendelet értelmében, a lelkész bocsátja ki, kinek aláírása a járási hatóság által láttamozandó. Ezen bizonyítványban a fönnebb említett körülmények közül azok, melyek alapján a szegényjog igényeltetik, részletesen kiteendő. — Az ily bizonyítványokkal való élést megszorító körülményül tekintendő az, hogy az ily bizonyítvány

csak egyetlen specialis ügyre vonatkozik, s más ügyben nem használható, miertis azt a per lefolyta után kiadni nem szabad, hanem az iratoknál kell megtartani.

Az ausztriai törvényhozás a szegény fél ellenfelét az illeték fizetése alól föl nem oldozván: a pénzügyi tekinteteket szem elöl nem téveszté, sőt ezáltal a szegénynek javára is hatott, a mennyiben a vagyonos alperes, nem lévén reménye a költségeket még pernyerés esetében is vissza kaphatni, ha ügye csak kissé kétes is: ügyekezni fog azt barátságos egyesség által kiegyenlíteni.

Dr. HEGEDŰS.

Vitás kérdés.

Fölvehető-e büntető-törvényeink szerint büntettségben való részesülés az emberölésnél?

A ki a btkv. 1. 5. és 140 §§-ait némi figyelemmel olvasta, és a büntetőjogi irodalomban körülnézett, tudni fogja, hogy az ezen értekezés élén álló kérdés a „vitások“ közé tartozik.

Abból pedig, hogy oly ritkán lett vitatkozás és bővebb fejtegetés tárgyává, semmikép sem lehet következtetni, hogy mind elméleti, mind gyakorlati oldala ne lenne érdekes és fontos. Sőt nekünk a kérdés e tulajdonságai oly nyomosaknak látszanak, hogy nem vélünk fölösleges dolgot tenni, ha ebbeli véleményünket, indokaival együtt, közzétesszük. Örvideni fogunk, ha felfogásunk az avatottaknál helyeslésre fog találni; s nem kevésbbé fog megelégedésünkre szolgálni még az is, ha az ellenkező vélemény közlésére adunk alkalmat.

Véleményünk e kérdésben oda megy, hogy törvényeink szerint nem lehet az emberölésnél „büntettségben való részesülést“ fölvenni; ebbeli meggyőződésünket pedig következő okokkal igazoljuk.

A btkv. 1. §-a szerint, minden büntettséghez gonosz szándék“ kivántatik meg. A hol a gonosz szándék hiányzik: ott rendesen büntettről szó sem lehet. Ezen a btkv. élén álló s igen fontos elv szükséges következménye azt hozza magával, hogy a büntettségnek törvény által kiszabott következtése

csak ott foglal helyt: hol a gonosz szándék megszülemlik és rendszerint addig terjed, hol a „dolus“ határai vannak. Mivel az állam büntetőjoga csak akkor fog az igazság minden igényeinek megfelelni, ha a büntetés mindenben a gonosz szándéknak mind bel, mind kül tulajdonaival helyes arányban van.

A btkv. ezen 1. §-ában foglalt elv „vörös fonálként“ húzódik keresztül az egész büntető-törvényen, teljes alkalmazását pedig ennek 1-ső részében találja.

Ennélfogva természetes, hogy az, az 5. §-ban felállított fogalmaknál is lényegesek kellék. E szerint büntetés és büntetésben való részesülés ott nem létezhetik, hol ezeknek a büntetés következtetett tételek igazsága, miszerint az 5. §-ban szabályozott büntetésben való részesülés nemei csak ott tudathatók be: hol dolus forog fenn, és csak azon időponttól fogva, melyben létrejött, és addig, a meddig terjed.

Tegyük fel, hogy A. és B. összebeszéltek, hogy tolvajságot fognak elkövetni A. magára vállalja, hogy a lopandó tárgyat ő fogja eltolvajolni, B. pedig azon ház előtt, hol a büntetésre méltó merénylet kiviendő, őrt fog állani. Ha mármost A. a személy ellen elkövetett erőszakosság alkalmazásával teszi magát a lopandó tárgy birtokába: B-nek ezen súlyosb büntetés nem tudható be; mivel az ő szándéka csak lopásra volt irányozva, neki tehát a rablás nem számíthatatik be.

Ezen §§ fejtegetése után áttérünk a btkv. 140. §-ára, mely az emberölés fogalmát következő szavakkal szabályozza.

„Ha azon cselekmény, mely által valamely ember életét veszti, nem ugyan megölésre célzó „eltökéléssel, de mégis más ellenséges célból követték el, úgy a büntetés emberölés.“

Ezen § tehát fölteszi, hogy valamely tett lón merényelve, melynél a szándék más, de nem a bekövetkezett eredmény előidézésére volt irányozva; azaz föltételezi, hogy a cselekmény a szándékon tulment. Ha pedig valaki oly tett végett vonatik kérdőre, a melylyel akarati tehetsége semmi okozati kapocsban (nexus causalis) nem áll: akkor világos, hogy neki nem gonosz szándék, hanem vétség tudatik be.

Igy hát ezen büntetés alanyi tényálladáshoz, mint gonosz szándék, vétkes vigyázatlanság azaz vétség kivántatik.

Ha mármost a btkv. 1. §-ában foglalt elvre s az abból fönnebb húzott következtetésekre visszajö-

lantunk, egyszersmind fontolóra vesszük, hogy — a büntett lelke a gonosz szándék: lehetetlen meg nem győződnünk, hogy a btkv. 140. §-a kivételt képez ezen törvény 1. §-a irányában.

Ezen felfogás helyességét föltevén: azon jogi szabály, mely szerint a kivételek korlátozva értelmezendők, és mely a btkv. szabályainál a legkiterjedtebb alkalmazást találja, ezen esetben tökéletes érvénnyel bír, úgy, hogy a 140. §-ban szabályozott fogalom alá csak a közvetlen tettes esik, és csak ő róla lehet mondani, hogy magát az emberölés bűnében tette bűnössé. Ezen büntett kivételes természete tehát kizárja az 5. §-ban fölállított fogalmak alkalmazását, mivel egyrészt ezen § az 1. §-ban kimondott elv foganatát és alkalmazását tételezi föl, másrészt pedig a büntetben való részesülés fogalma oly jellegek által képezetik, melyek az emberölés törvényes jellegeivel homlokegyenes ellentétben vannak. Mert az, a ki parancs, javaslat, oktatás dicséret által a gonosz tettet megindította, rá szándékosan okot szolgáltatott, annak elkövetését az eszközök célzatos megszerzése, az akadályok visszatartóztatása által vagy akármiféle módon előmozdította, sat. annak szándéka a büntetből eredő sértés előidézésére volt irányozva: míg a szándék ezen közvetlen iránya az emberölési büntettnél ki van zárva.

A ki tehát azt állítja, hogy az emberölés büntetében valaki mint büntárs, vagy bűnrészes közremunkálkodott: az implicite egyrészt azt mondja, hogy az emberölést elő akarta idézni, másrészt pedig be kell neki vallania, hogy célja ezen eredményre nem volt irányozva.

És az igazság is azt követeli, hogy ha az emberölés, mint cél nélküli eredmény, az állam biztonságát kockáztató következményei végett büntett gyanánt beszámíttatik, csak annak tudassék be, a ki azt saját cselekvénye által előidézte, mert csupán a tettes volt azon helyzetben, hogy élhetett a szükséges figyelemmel, mely által a szomorú bal esetet elkerülhette volna. — A ki pedig azon állapotban nem volt, hogy szükséges szorgalmat alkalmazhasson, mivel a kérdéses cselekvényhez csak távol viszonyban állott: azt, az ő irányában csak véletlen eredmény végett oly nehéz büntetéssel, mint a közvetlen tettet, sújtani nem lehet.

Miután az okokat, melyek ezen meggyőződésünkre befolytak, előadtuk: nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy a legfőbb törvényszéknek 1854. évi oktob. 11-én kelt határozata az ellenkező felfogás mellett harcol; de az ezen, s más hasonfelfogású döntvényekben kifejezett okok nekünk gyöngéb-

beknek látszanak, mint azok, melyeket legitt kifejtettünk, s ha jelenleg ezek fejtegetésébe nem bocsátkozunk, ez csak azért történik, mivel reméljük, hogy leend alkalmunk azokról máskor bővebben szólni.

Dr. FISCHER LAJOS.

J o g e l v e k.

A cs. kir. legfőbb és semmitő-törvényszék által határozatilag kimondva.

— Folytatás. —

64) Az Áptkv 998. §-ára. — Azon szabály, hogy kamatok után kamatok nem követelhetők, az örökbérre (örökbérleti kamatokra) nem alkalmazható; mert az örökbér, vagy örökbérlet nem kölcsön utáni kamat, hanem a birtok jövedelmi részének egyenértéke, s ezért arra az, mi a kölcsönre nézve szabályúl van előírva, nem alkalmazható.

— Határozat: 1851. nov. 21-ről, 9922. sz. a. —

65) Az Áptkv. 1009. §-ára. — Valamely áru-raktár üzletvezetőjének meghatalmazása a raktárba szállított árukat eladhatni, az ezekért bevett pénzt és váltókat átvenni, és ez utóbbiakat a gyártulajdonos nevében tovább forgatni és fizetvényezni (acquittiren) is, nem tartalmazza magában a jogosítványt arra, hogy illetően, az áruforgalomból még csak létesítendett váltókra, ezek forgatásának biztosítékával, rendelvényese részére előlegezésekét fölvehessen; mert az ilyenmő előfizetésekül, hanem csupán kölcsönök gyanánt, melyek fölvételére külön meghatalmazvány szükségeltetik.

— Határozat: 1855. dec. 18-ről, 11,870. sz. a. —

66) Az Áptkv. 1009. §-ára. — Ha a meghatalmazott valamely üzletnél az átvett rendeletet mellőzi, s az üzleti szerződést saját hasznára köti meg: szerződés elleni vétséget követ el, melyért megbizójának felelős, ki őt mindenesetre kötelezheti, hogy a nyereséget neki engedje át.

— Határozat: 1852. február 13-ről, 1218. sz. a. —

67) Az Áptkv. 1012 és 1240. §§-aira. — Oly feleség, ki férje vagyonát kezelte, kivevén a határozott lemondás esetét, a kezeléstről való számadás kötelessége alól föl nem oldoztathatik, sem reá az Áptkv 1240. §-a nem alkalmazható.

— Határozat: 1857. jun. 17-ről, 131. sz. a. —

— Folytatjuk. —

Császári rendelet,

— 1858. január 24-éről. —

mely által az 1840. január 27-diki díjtörvény több határozványának alkalmazása Magyar-, Horvát-, Tótország-, a Szerbvajdaság- Temesibánság és Erdélyországra kiterjesztetik.

— Folytatás. —

5. §. Általában érvényes azon szabály, hogy azon összeg, melytől polgári vagy katonai szolgálatban alkalmazott egyén, az országfejedelmi szolgálatdíjt már egyszer megfizette, vagy azon díj, mely valamely egyházi javadalom (Pfründe) elnyerése alkalmából általa fizettetett, következő alkalmazások-, előléptetések- vagy előmozdításoknál az új szolgálat-helylyel egybekötött fizetések-ből állandóan levonandó és a szolgálatdíj csak a maradványtól térítendő meg: legyen bár vagy ne legyen az alkalmazott, új alkalmaztatása, előléptetése vagy előmozdítása idején azon fizetés vagy egyházi javadalom élvezetében, melytől ő ezen díjt már megfizette.

6. §. Ha mindazáltal valamely egyházi javadalmat élvező az államszolgálatban állandó alkalmazást nyer, a nélkül, hogy javadalma birtokából kilépne: akkor a szolgálatdíj kimérésénél, az azon javadalomért fizetett elnyerési díj nem vétezik tekintetbe.

7. §. Ha valamely hivatalnok vagy egyházi javadalmat birtokló, ki hivataláról vagy azon javadalmáról önként lemondott, vagy hivatalát vagy javadalmát vétke miatt elveszté — később ismét állandó alkalmazást nyer: ekkor az a szolgálatdíj letételére nézve oly elbánás alá esik, mintha még ekkoráig hivatal- vagy egyházi javadalom élvezetében nem volt volna.

8. §. Oly hivatalnokok, kik pusztán hasznavehetetlenségök miatt mozdítottak el a szolgálattól, ha később ismét képességökhöz mért valamely szolgálatba helyeztetnek: a szolgálatdíjak letétele tekintetében nem, mint egészen újan alkalmazottak, hanem úgy tekintetnek, mint oly hivatalnokok, kik egyik állomásból a másikba tétettek át.

9. §. Szolgálat-csere esetében a szolgálatdíjt az fizeti, ki e csere által jövedelmi tekintetben nyer.

10. §. Ha valamely egyházi javadalmas, a javadalom-nyerési díj lefizetésére kiszabott határidő lefolyta előtt az államszolgálatban állandó alkalmazást nyer, melylyel ép oly nagy, vagy nagyobb fizetés van egybekötve, mint az ő utóbbi javadalma: akkor ennek ama díjösszeg, melyet a javadalom elnyeréséért már fizetett, az új díj kiszabásánál betudandó.

11. §. Ha valamely hivatalnok a szolgálatdíjak lefizetésére kiszabott idő lefolyta előtt nyugalmi-, nyugdíjzati- vagy jubilationalis állapotba tételik, vagy a nyugalmi fizetés elnyerésére megkivántató föltételek hiánya miatt, csak bizonyos illetményyel bocsáttatik el (abgefertiget wird), vagy bármi ok-

ból szolgálni megszűn: úgy csak annyi havi részletet tartozik szolgálatdíjúl megtéríteni, a mennyire őt rendes fizetés illeti.

12. §. Ha valamely hivatalnok, ki a szolgálatdíj lefizetésére kiszabott idő lefolyta előtt nyugalmi-, nyugdíjzati- vagy jubilationalis állapotba tételik, vagy bizonyos illetményyel küldetik el, később ismét valamely állandó szolgálati állásba állandólag behelyeztetik: úgy szolgálatból kilépének idejére szolgálatdíjának még fizetési idő alá nem jutott részleteit annyi óra tartozik lefizetni, a mennyi részlet még lefizetetlen.

A szolgálatdíj, azon összeget illetőleg, melylyel az új fizetése korábit meghaladja, az általános alapelvek szerint kell venni.

— Folytatjuk. —

Törvénykezési csarnok.

Végtárgyalás a pesti cs. kir. orsz. törvény-széknél.

— 1858. február 3-ikán s a következő napokon. —

— Vége. —

B—s János 39 éves, lopásért már többször fenyített napszámos, 585 pft értékben elkövetett, és a btkv. 173. 174. II. b) és d); 176. II a) és 179. §§-ai alá eső tolvajsági büntettért 5 évi súlyos börtönre;

G—n Sándor. 32 éves, eddig jó magaviseletű nőtlen napszámos, a btkv. 173. 174. II. b) és d) szerinti tolvajsági büntettért (1125 pft értékben), és a btkv. 185. és 186. §§-ai szerint tolvajságban való részesülésért (588 pft. értékben) a btkv. 34. és 179. §§-ai értelmében, 5 évi súlyos börtönre;

S—d Lévy 36 éves, nős, eddig jó magaviseletű napszámos, két gyermek atyja, 1237. pft erejéig elkövetett s a btkv. 173. 174. II. b) és d) és 179. §§ ai alá eső tolvajsági büntettért, mindazáltal a bprdt. 286. §-ának alkalmazása mellett, 3 évi súlyos börtönre;

G—m Móric, 37 éves, nős, eddigelé nem fenyített napszámos, és 4 gyermek atyja, a fennebbi törv.szakaszok alá eső tolvajsági büntettért — 1483 pft. értékben — 3 évi súlyos börtönre;

L—r János, 30 éves, eddig feddhetetlen életű napszámos, 1 gyermek atyja, 1527 pftig elkövetett, s ugyanazon törv.szakaszok alá eső tolvajsági büntettért, 3 évi súlyos börtönre;

K—ss János, 36 éves, eddig feddhetetlen életű napszámos, 4 gyermek atyja, 1392 pftig elkövetett tolvajsági büntettért, ugyanazon §§. szerint, 3 évi súlyos börtönre;

O—g Manó, 28 éves, nőtlen eddig jó magaviseletű napszámos, 2646 pftig elkövetett tolvajsági büntettért, különösen súlyosbító körülménynek vetetvén az, hogy a legtöbb tolvajságoknak indítója ő volt, ugyanazon törv. szakaszok szerint, 7 évi súlyos börtönre ;

St—r Ágoston, 42 éves, nőtlen, már öt ízben tolvajságért fenyített napszámos, 1579 pftig elkövetett s a btkv. 173. 174. II. b) és d), 175. II. a) és 179. §§-ai alá eső tolvajsági büntett miatt — mindazonáltal különös figyelembe vevén azon enyhítő körülményt, hogy bűnét törődelmesen bevallotta, és hogy több tolvajságokat önként felfedezett — 6 évi súlyos börtönre ;

Cs—cs József, 45 éves, eddig jó magaviseletű napszámos, 1527 pft erejéig elkövetett s a btkv. 173. 174. II. b) és d) és 179. §§-ai alá eső tolvajsági büntett miatt, mindazonáltal a bprdt. 286. §. alkalmazása mellett, 3 évi súlyos börtönre ;

B—ch Simon, 29 éves feddhetetlen életű napszámos, 409 pft. értékben véghez vitt tolvajsági büntettért, ugyanazon §§. szerint 2 évi súlyos börtönre ;

M—r Ábrahám, 39 éves, eddig nem fenyített napszámos, 3 gyermek atyja és

W—ss Ábrahám, 33 éves, szintén nem fenyített nőtlen napszámos, 1536 pft értékben elkövetett tolvajsági büntett miatt, ugyanazon §§. szerint, mindegyik 3 évi súlyos börtönre ;

W—r Dávid, 36 éves napszámos, két gyermek atyja, a btkv. 8. 173. 174. II. b) és d) alá eső megkísértett tolvajsági büntettért (409 pft értékben) és a btkv. 185. és 186. §§-ai alá eső tolvajsági büntettben való részesülésért (948 pft. erejéig) a btkv. 34. és 179. §§-ai szerint, mindazonáltal a bprdt. 286. §. alkalmazása mellett — 3 évi súlyos börtönre ;

K—ch József, 40 éves, egy ízben lopásért már megfenyített napszámos, 1 gyermek atyja, 416 pft erejéig elkövetett tolvajsági büntett miatt, ugyanazon §§. szerint 2½ évi súlyos börtönre ;

B—g Móríc 34. éves, eddig még nem fenyített házaló, 4 gyermek atyja, 356 pftig elkövetett tolvajsági büntett és 600 pftig elkövetett tolvajságban való részesülés miatt, a már fönnebb idézett §§. szerint, 5 évi súlyos börtönre ;

D—y Ézsaiás, 34 éves, eddig jó magaviseletű napszámos, 120 pftig megkísértett és a btkv. 8. 173. 174. II. b) és d) és 178. §§. alá eső tolvajsági büntettért, a btkv. 54. §. alkalmazása mellett, 3 havi súlyos börtönre ;

F—r József, L—r Dávid és M—n Károly eddig feddhetetlen életű napszámosok, 34 pftig elkövetett s a btkv. 173. 174. II. b) és 176. II. alá eső és a 178. §. szerint fenyítendő tolvajsági büntettért, az 54. §. alkalmazása mellett, F—r, mint közvetlen tettes, két hónapi, — L. és M. pedig, mint büntársak, 6 heti súlyos börtönre ;

D—r Jakab, 34 éves, feddhetetlen életű napszámos, 3 gyermek atyja, a btkv. 173. 174. II. b) d) és 178. §§. alá eső, s 231 pftig elkövetett tolvajsági büntettért, a btkv. 54. és 55. §§. alkalmazásával bójttal szigorított 4 havi súlyos börtönre ;

Z—r Móríc, 25 éves, nős, kiskereskedő, egy gyermek atyja, 231 pftig elkövetett tolvajságban való bűnrészesülésért, a btkv. 55. 185 és 186. §§-ai szerint, bójttal szigorított 6 heti börtönre ;

N—k Egyed, 36 éves, eddig nem fenyített napszámos, 44 pftig elkövetett tolvajsági büntettért, és 110 pftig elkövetett tolvajságban való részesülésért, a btkv. 173. 174. II. b) és d), 185. 186. 54. és 178. §§-ai szerint, 3 havi súlyos börtönre ;

R—d Dávid, 38 éves, nős, kereskedő, egy gyermek atyja, a btkv. 185. és 186. §§-ai alá eső tolvajságban való bűnrészesülésért, 205 pft. értékben, 6 hónapi börtönre ;

W—ss Lipolt, 31 éves, nős, egy ízben már megfenyített házaló, egy gyermek atyja, 2049 pftig elkövetett tolvajságban való bűnrészesülésért, ugyanazon §§-ok szerint, 3 évi börtönre ;

K—bs Ábrahám, 34 éves, eddig nem fenyített nős napszámos, 4 gyermek atyja, 1127 pftig elkövetett, s a btkv. 173. 174. II. b) d) és 179. §§-ai alá eső tolvajsági büntettért, a bprdt. 286. §-a alkalmazása mellett, 3 évi súlyos börtönre ;

K—n Ignác, 39 éves, nős, egy gyermek atyja, eddig nem fenyített molnárlegény, 922 pftig elkövetett tolvajságban való bűnrészesülésért, a btkv. 55. 185. és 186. §§-ai szerint, bójttal szigorított 4 havi börtönre ;

K—n Anna — a fönnebbinek neje, ugyanazon büntettért, és ugyanazon törv. §§. szerint, bójttal szigorított 2 havi börtönre — ítéltettek ;

H—y Kajetán, a btkv. 81. §-a szerinti nyilvános erőszakoskodási büntett terhe alól, tényállás hiánya miatt, fölmentetvén, a btkv. 312. és 313. §§-ai alá eső — közhivatalnokok megbántása által elkövetett kihágásért 3 havi szigorú fogságra ítéltetett ;

W—r József (XIII. eset) a vád terhe alól próbák elégtelenségéből — minthogy az őt terhelő,

két vádlott-társ vallomása által, kik W—rről mit sem tudnak, hitelében nem kevéssé gyöngítettik; —

B—g Lotti a vád alól, szintén próbák elégtelenségéből, mert ellenében bizonyítható nem volt, hogy a férje B—g Móric által elkövetett tolvajságokban ő is részt vett légyen; — végre

G—ss Sámuel és Fáni a vád alól egyszerűen fölmentettek és ártatlanoknak kijelentettek; mert részint K—n Anna vallomásából, részint azon körülményből, hogy a kérdéses zsup-szalmát ismét tovább eladták, kitetszik, hogy ezen zsup-szalma bűnös tartamáról tudomásuk nem volt.

Vádlottak közül ezen ítéletet tizenheten főlebbzték.

Könyvészet.

I.

MINŐ PÉNZÜNK LESZ? Az életbe lépendő új pénzviszonyok könnyen érthető magyarázata, mely magában foglalja a bécsi 1857. jan. 24 iki pénzszerződés szövegét, a szerződő kormányoktól hozott külön cikkeket. Az 1857. június 14-én létesült utórendeletet, öt pénztáblát, és a fordító azon kulcsát, mely a most használt pénznek az új pénzre való átváltására szolgál. Dr. L a k n e r M. T. nyomán magyarítá WENINGER Vince, mérnök, a pesti kereskedelmi akadémia mennyiségtanára s a m. természettudomány-társulat rendes tagja. — Pest, 1858. Kiadja R á t h Mór. Magas 8 adrét 54. lap. — Ára füzve 36 kr. pp.

E füzet a napokban hagyá el a sajtót.

Tárgya, mint címe is mutatja, az életbelépendő új pénzviszonyok magyarázata; tartalma pedig következő szakaszból áll: 1. Az új pénz súlyegysége; — 2. Az új pénzlábak; — 3. A szerződő államok osztályozása a pénzlábat illetőleg; — 4. Az eddigi 14 talléros és 24¹/₂ pftos lábak pénzei; — 5. A pénzverés minősége és mennyisége; — 6. Az országos pénzláb pontos követése, a több vagy kevesebben eltérés meg nem engedése; — 7. A szintartalom meghatározása; — 8. Az egy- és kéttallérosokról; — 9. Az eddigi kéttallérosok; — 10. Az új pénz alakjáról és a keverék viszonyáról; — 11. A verendő pénz mennyisége; — 12. A hibás pénzekről; — 13. A használat által kopott pénzekről; — 14. A váltópénzekről; — 15. Az értékben kisebbitett pénzek beváltása; — 16. Az újabb és eddigi pénzláb közötti viszony a 45 fto láb területén; — 17. Az átlikasztott és megrongált pénzekről; — 18. Egyleti aranypénzek; — 19. Az egyleti aranypénzek vegyitéke. Az arany szintartalom vizsgálja; — 20. A hibás vagy elhasz-

nált aranypénzekről; — 21. Az aranypénzek pénztári árjegyzéke; — 22. A kényszer árfolyamú papírpénzekről; — 23. Az eddigi pénzszerződések megszűnése; — 24. A pénzügyre vonatkozó kölcsönös tudósításokról; — 25. A pénz-kartel (kartel itt büntetőtörvényt jelent); — 26. Más államoknak ezen szerződéshez járulása; — 27. A szerződés tartama és az attól való visszalépés; — 28. A működés kezdete. — A m. cs. k. pénzügyminiszterium rendelete 1857. július 14-ről. — Végre négy táblázat, jelesül: A) Az egytallérosok átváltóztatására szolgáló tábla. B) A kéttallérosok átváltóztatására szolgáló tábla. C) Az új osztrák egyforintosoknak eddigi osztrák forint és krajcár, lire és centesimi, valamint délnémet forintra való átváltóztatására szolgáló tábla; és D) A munka fordítója, W e n i n g e r táblája, mely az eddigi pénznek új pénzre való átváltóztatására szolgál. Ezen, s az előbbi tábla közötti különbségnek oka az, hogy ebben az eddigi és új forint közötti viszony $\frac{2}{9}$ -nek (a mint azt a szerződés meghatározza) vétetett, az előbbieken pedig az új forint röviden 57 kr-nak van véve; holott az 57¹/₇ krajcár.

Midőn tudjuk, hogy eddigi pénzünk, s a pénzláb is átalakítva lesz, s az új pénzek, valamint az új pénzláb szerinti számítás is jövő 1859-ik év első napjával életbe és hatályba lép; az új pénz nemeit magyarázó, s mostani pénzeinknek az új pénzlábra mily kulcsal leendő átváltóztatását elemező ezen könyvecskének szükségessége mindenki előtt első pillanatra feltűnik.

II.

Megjelent és szerkesztőségünkhöz is beküldött a „KÖZSÉGI TANÁCSADÓ“ II. füzete, következő tartalommal: Az új cselédtörvény, különösen a mezei gazdák érdekeire. — A községi eljárók teendői a cselédtörvénynek alkalmazása körül. — Az idegen tulajdon tisztelete, különös tekintettel a gyümölcsfa-tenyésztésre és az erre vonatkozó törvények gyakorlati alkalmazásával. — A birtok szabályozási egységek a legfőbb törvényszéki ítéletek alapján. — A volt jobbágyok hátramaradt tartozásainak behajtása a legújabb rendeletek nyomán. — Könyvészeti rovatunk az eddig megjelent két füzet tartalmáról legközelebb bővebb ismertetést fog hozni.

Vegyesek.

LONDON, febr. 11-én. — Az itteni rendőség hirdetményt tett közzé, melyben 200 font ju-

talom ígértetik annak, ki Alsopp Tamást — ki azzal vádoltatik, hogy Párisban a Lepelletier-utcában több egyént meggyilkolt — elfogja. Hirszerint, Alsopp a f. évi január 14-én a francia császár élete ellen elkövetett merényben is részes volt. —

PÁRIS-ból, febr. 11-éről írják: „A Faubourg-St.-Antoine külvárosban tegnap borzasztó szerencsétlenség történt. Egy anya, három gyermekével együtt, elevenen megégett. Az anya ruhái meggyuladtak, s a gyermekek, hogy a tüzet eloltsák, magokat anyjokra vetették, s azzal együtt meghaltak! A hazatérő atya, látván szerencsétlen családjának borzasztóan szétzilált maradványait, megőrült.“

— Február 13-ikán. — A vádkamara Orsini Bódogot, Rudio Károlyt, Gomez Antalt, Pierri András-Józsefet, és Bernard Simon-Ferencet (ez utóbbi távol van) mint a császár és császárné élete ellen összeesküvőket az esküdtsek elé utasította. A három első, mint merénylők vádoltatnak, Pierri és Bernard pedig mint amazoknak utasítások általi segédei. Azonkívül mind az öten, s pedig a három első mint főtettesek, a két utolsó pedig, mint segédek, vádoltatnak a vetbombák által megölt nyolc egyén meggyilkolásában is. Ezen ügy m. február 25-én fogott tárgyalatni.

— Február. 16-ikán. — Miután Orsini és Pierri magok választottak: Rudio és Gomez részére a főtörvényszék elnöke nevezett védőket. Mint halljuk, Orsini és Pierri megtartják hidegvérűségüket. A vizsgálat azért huzódott oly hosszúra, mert számos iratokat kelle idegen nyelvből lefordítani.

— Február. 26-ikán. A gyilkolási merény elkövetői ellen az ítélet kimondatott. Orsini, Pierri, Rudio az atyagyilkosok halál büntetésére, Gomez holtig tartó gályarabságra ítéltettek. Az elítéltek minden ellenmondás nélkül vonultak vissza.

Kinevezés.

— Az ügyvédség ideiglenes gyakorlására az eperjesi főtörvényszéki területen „hivatalhelylyel S. A. Ujhelyben. MEZŐSSY Menyhért kineveztetett.

Csőd-nyitások:

A pesti cs. kir. orsz. törvényszéknél.

Haná k A. J. fűszerkereskedő minden vagyona ellen. Be-

Nyomatott BEIMEL J. és KOZMA VAZUL-nál. — Pesten, aldunasor; a kegyesrendiek épületében.

jelentés f. é. május 15. Perügyelő: Zsigmondy Pál h. ügyvéd.

Vinter József kiskereskedő minden vagyona ellen. Bejelentés f. é. május 15. Perügyelő: Nyiri Jósa h. ü.

A cs. kir. váltó-keresk. törvszéknél.

Kohn József helybeli bejegyzett szalag-kereskedő vagyona ellen. Bejelentés f. é. april 24. Perügyelő: Szilágyi Virgil h. ügyvéd.

A szegedi cs. kir. megyetörvényszék részéről Czinner Móric szegedi lakos minden vagyona ellen. Bejelentés f. évi május 5. Perügyelő: Biber Nándor szegedi ügyvéd.

A marcali cs. k. szolgabírói hivatal részéről Blauhorn Dávid nemes-vidi lakos hagyatéka ellen. Bejelentés f. é. mart. 29. Perügyelő: Kozma Sándor marcali ü.

A ceglédi cs. kir. szolgabírói hivatal, mint bíróság részéről, Molnár Pál ceglédi lakos minden vagyona ellen. Bejelentés f. évi mart. 22. Perügyelő: Igó Andor ceglédi ügyvéd.

Felhívások.

Böcske Klára, kinek holléte nem tudatik, mint komárom-megyei Néma községben végrendelet nélkül elhunyt Böcske János törvényes örököse, felhívatik: hogy egy év alatt örökösödési nyilatkozatát a komáromi cs. kir. járásbíróshoz adja be.

A szegszárdi cs. kir. városilag kiküldött bíróság által felhívtnak mindazok, kik m. évi dec. 7-én Szegszárdon elhunyt kőműves Bonitasz Ferenc hagyatékához igényt tartanak, hogy ebbeli igényeiket egy év alatt a szegszárdi cs. kir. kiküldött bíróságnál jelentsek be.

Gondnokság alá helyezés.

A rimaszombati cs. kir. megyetörvényszék részéről közzététeik: hogy jelenleg a bécsi tébolydában levő Szügyi Balázs részére, törvényileg bebizonyított bányúsága miatt gondnokul annak édes atyja Szügyi Gábor rimaszombati polgármester neveztetett ki.

A zalai cs. kir. megyetörvényszék f. évi 394. sz. végzéséhez képest Tóth Ferenc nyaváladi lakos bíróság tétőzlonak nyilvánítatván, gondnokság alá helyezett, s részére gondnokul Bors János nyaváladi lakos ki is neveztetett.

Szerkesztői üzenet:

GEDELLŐRE, S* J* ügyvéd úrnak: Becses levele következtében jelentjük, hogy a hatvani urodalmi ügyészi hivatal részére a „Törvénykezési Lapok“ példánya, megrendelés szerint, eddig Hatvanba küldetett, a meg-nem-kapott számok tehát a hatvani cs. kir. postahivatalnál lesznek feltalálhatók.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:

Császár Ferenc.